QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 22 ta' Frar 2002
Numru 4

~itazzjoni 1407/1999

AMC Marketing Limited

versus

Pletz Holdings Limited

F'din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob il-]las ta' elf tliet mija u tlieta u sebg]in lira u wie]ed u sittin `ente\mu (Lm1,373.61) bilan` tal-prezz ta' materjal ta' imballa[[mibjug] u konsenjat lill-konvenuta g]all-istabbiliment *Jack Frost*. Qieg]da titlob ukoll l-ispejje\, fosthom dawk tal-mandat ta' sekwestru numru 2969/1999, u l-img]ax mill-1 ta' Jannar 1997.

G]alkemm l-attri`i kienet talbet ukoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig], il-qorti b'dikriet mog]ti fit-2 ta' Marzu 2000[1] ordnat illi l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali, u s-so`jetà konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

---

1 *Fol.* 23.

1. l-azzjoni waqg]et bi preskrizzjoni ta]t l-art. 2148(b) tal-Kodi`i ~ivili;

2. l-azzjoni waqg]et ukoll bi preskrizzjoni ta]t l-art. 2149(a) tal-Kodi`i ~ivili;

3. waqg]et ukoll bi preskrizzjoni ta]t l-art. 2156(f);

4. il-konvenuta dejjem]allset g]al kull konsenja li]adet ming]and l-attri`i, u g]alhekk l-attri`i g]andha tippre\enta l-*invoices* ori[inali u taqsam it-talba tag]ha f'*sorte* u mg]axijiet; u

5. is-so`jetà konvenuta, li kienet t]addem in-negozju *Jack Frost*, waqqfet l-operazzjoni tag]ha b'se]] mill-31 ta' Lulju 1996, u g]alhekk ma tistax tkun imsej]a biex t]allas g]al negozju li ma jkunx se]] qabel dak i\-\mien.

L-attri`i qieg]da titlob]las g]al konsenji li g]amlet lill-konvenuta qabel it-3 ta' Lulju 1996[2], meta saret l-a]]ar konsenja. L-a]]ar]las akkont sar fit-30 ta' Lulju 1996. G]alhekk, il-]ames e``ezzjoni ma hix relevanti g]all-meritu tal-kaw\a, u hija mi`]uda.

L-e``ezzjonijiet ta' preskrizzjoni huma mibnija fuq dawn it-tliet artikoli tal-Kodi`i ~ivili:

> **2148.** L-azzjonijiet hawn ta]t imsemmija jaqg]u bi preskrizzjoni bl-eg]luq ta' tmintax-il xahar:
>
> (*b*) l-azzjonijiet ta' kredituri g]all-prezz ta' merkanzija, o[[etti jew]wejje[o]ra mobbli, mibjug]a bl-imnut;
>
> **2149.** L-azzjonijiet hawn ta]t imsemmija jaqg]u bi preskrizzjoni bl-eg]luq ta' sentejn:
>
> (*a*) l-azzjonijiet tal-bennejja ta' bastimenti jew b`ejje` o]ra tal-ba]ar, u tal-kuntratturi ta' bini ie]or jew ta' xog]lijiet o]ra ta' injam, [ebel, jew materjal ie]or, g]all-opri ma]dumin minnhom jew g]all-materjali li jfornu:
>
> **2156.** L-azzjonijiet hawn ta]t imsemmija jaqg]u bi preskrizzjoni bl-eg]luq ta']ames snin:
>
> (*f*) l-azzjonijiet g]all-]las ta' kull kreditu ie]or li [ej minn operazzjonijiet kummer`jali jew minn]wejje[o]ra, meta l-kreditu

---

2 Ara l-estratt mis-*sales ledger*, *fol.* 30.

> ma jkunx jaqa', skond din il-li[i jew li[ijiet o]ra, ta]t preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunx jirri\ulta minn att pubbliku.

Il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2148(b) tolqot l-azzjoni g]all-]las tal-prezz ta' bejg] bl-imnut, *i.e.* "*l'azione dei commercianti, per il prezzo delle merci che vendono a persone che non ne facciano commercio*"[3]. G]alhekk, biex id-dejn jintlaqat b'din il-preskrizzjoni d-dejn irid ikun g]all-prezz tal-bejg] min-negozjant lill-konsumatur: "*... ... ... occorre per l'applicazione della nostra regola che la somministrazione sia fatta ad una persona che non faccia commercio. Il credito che un commerciante acquista contro un altro commerciante in seguito ad una vendita di merci sfugge dunque alla prescrizione speciale ... .*"[4].

Is-so`jetà konvenuta hija so`jetà kummer`jali; ma xtratx b]ala konsumatur i\da biex il-materjal ta' imballa[[ li xtrat ming]and l-attri`i tinqeda bih fin-negozju tag]ha. G]alhekk il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2148(b) ma tg]oddx g]all-ka\, u l-e``ezzjoni hija mi`]uda.

Il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2149(a) tolqot l-azzjonijiet ta' kuntratturi "g]all-opri ma]dumin minnhom jew g]all-materjali li jfornu". Dwar din il-preskrizzjoni, il-Qorti ta' l-Appell, f'sentenza mog]tija fis-27 ta' Mejju 1957 *in re* **George Zammit *versus* Teresa Bonnici *nomine***[5], qalet hekk:

> Dik id-dispo\izzjoni tal-li[i tikkontempla l-azzjonijiet … … … tal-kuntratturi ta' bini ie]or jew ta' xog]lijiet o]ra ta' injam, [ebel, jew materjal ie]or, g]all-opri ma]dumin minnhom jew g]all-materjali li jfornu. Din id-dispo\izzjoni ma tikkontemplax il-ka\ ta' fornituri ta' materjal *in genere* i\da tal-fornituri li jsiru minn … … … appaltaturi ta' xog]lijiet, li flimkien ma' l-opra tag]hom ikunu in konnessjoni ma' l-istess opera fornew ukoll il-materjali me]tie[a. … … … G]aldaqstant dik il-preskrizzjoni mhix applikabbli g]all-ka\ ta' sempli`i fornitura ta' materjal minn min ma jkunx ukoll l-appaltatur ta' l-opra li g]aliha l-materjali jkunu servew.

---

3 Baudry-Lacantinerie & Tissier, *TrattatoTeorio-Pratico di Diritto Civile — Della Prescrizione*, Milano, 1930, §721 p. 563.

4 *Ibid.* §725 p. 566.

5 Vol. XLI-I-347.

Fil-ka\ tallum l-attri`i ma kinitx imqabbda b]ala kuntrattur biex tag]mel xog]lijiet i\da g]amlet biss bejg] u konsenja ta' materjal prodott minnha. G]alhekk din il-preskrizzjoni ma tg]oddx g]all-ka\ tallum, u l-e``ezzjoni hija mi`]uda.

Il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2156(f) tolqot azzjonijiet li ma jintlaqtux bi preskrizzjonijiet aqsar. Din il-preskrizzjoni i\da hija ta']ames snin u l-a]]ar att ta' ksur ta' preskrizzjoni, ta]t l-art. 2134 tal-Kodi`i ~ivili, kien il-]las li sar akkont fit-30 ta' Lulju 1996, anqas minn]ames snin qabel ma nfet]et il-kaw\a fit-18 ta' {unju 1999. Din l-e``ezzjoni wkoll, g]alhekk, hija mi`]uda.

Il-konvenuta ressqet ukoll e``ezzjoni ta']las, i\da ma wriet ebda ri`evuta u ma ressqet ebda xiehda o]ra ta' ]las. L-attri`i, min-na]a l-o]ra, esebiet estratt mill-kotba tal-kummer` tag]ha, li jag]mlu prova skond il-li[i[6].

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tas-so`jetà konvenuta, tilqa' t-talba tas-so`jetà attri`i u tikkundanna lill-konvenuta t]allas elf tliet mija u tlieta u sebg]in lira u wie]ed u sittin `ente\mu (Lm1,373.61), flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\ skond it-talba.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

6 Art. 22, Kodi`i tal-Kummer`.